

Sihtasutuse Kodanikuühiskonna Sihtkapital nõukogu koosolek nr IV-12

Koht: koolitusruum "Sõna", Telliskivi loomelinnak

Toimumise aeg: 02.07.2018

Algus kell 14.00, lõpp kell 17.00.

Juhatas: Maiu Lauring, nõukogu esimees

Protokollis: Agu Laius

Koosoleku arutelu modereeris Margo Loor

Osalesid: KÜSKi nõukogu liikmed Alari Rammo, Demis Voss, Helina Loor, Kari Käsper, Raido Roop

Puudus: Raivo Küüt

Külalisena osalesid: Agu Laius, Mari-Liis Dolenko ja Martin Lauri.

Koosoleku avamine.

Maiu Lauring avas koosoleku.

Otsustati: Kinnitada päevakord.

PÄEVAKORD:

1. KÜSK strateegia uuendamise arutelu: sihtgrupi määratlemine, toetusmudelid.

1.1. Keda peaks KÜSK toetama oma eesmärgi saavutamiseks?

1.2. Millis(t)e mudeli(te)ga peaks KÜSK oma sihtrühma toetama?

2. KÜSKi ja KÜSKi strateegia uuendamise edasine protsess

Arutelu lähtekohad:

- KÜSKi missioon: Panustades vabaühenduste arengusse tugevdame kodanikuühiskonda.
- KÜSKi põhikirjaline eesmärk: KÜSKi eesmärgiks on kaasa aidata Eesti avalikes huvides tegutsevate mittetulundusühingute ja sihtasutuste suutlikkuse suurendamisele kodanikuühiskonna arendamisel ning kodanikuaktiivsust soodustava keskkonna kujundamisel.
- KÜSKi toetuste maht on 1,3 mln eurot aastas.
- KÜSKi enda varasemaid kogemusi erinevate rahastusvoorude ja NULA inkubaatoriga
- Uue KODAR-a käivitunud loomise protsessi.
- Avatud Eesti Fond ja Vabaühenduste Liit on algavat Norra fondide toetust ühenduste võimekuse suurendamiseks kasutamas sarnaselt KÜSKi taotlusvoorudele. (eeldokumendis).

Taustainfo KÜSK tegevusmaastiku kohta:

- Eelmine kodanikuühiskonna uuring valmis 2014. aastal, järgmine valmib 2019. a kevadeks.
- Kodanikeühenduste avaliku rahastamise andmed 2016. aasta seisuga on nähtavad <http://mtyraha.heakodanik.ee>.
- Jooksvat statistikat süsteemselt ei koguta, analüüsita.

1. KÜSK strateegia uuendamise arutelu: sihtgrupi määratlemine, toetusmudelid.

1.1. Keda peaks KÜSK toetama oma eesmärgi saavutamiseks?

Toimus arutelu, toodi esile:

- Mure on täna hästi ja mõjusalt tegutsevate organisatsioonide pärast, kes on kõrgel platool, aga ei ole tegemas arenguhüpet. On oht, et nad jäävad üksi, käivad maha ja sellest kannatab kogu kodanikuühiskond. Oluline on seista selle eest, et ennast tõestanud, mõjusat lahendust pakkuvad ühendused saaksid oma valdkonna ministriumide toetuse.
- Võimalusel KOV-e rahastajana suunata samuti mitte üksnes ürituste ja tegevuse toetamisele, vaid ka arengu toetamisele.
- On eriarvamusi, kas KÜSK peaks ka tegevustoetusi andma või vastupidi - ei peaks. Näiteks suursündmuste toetust saavad üritused on küll kodanikuühiskonnale olulised, kuid praegu võib seda mõista ka tegevustoetusena. Oluline on aidata organisatsioonidel muutuda rahaliselt iseseisvalt jätkusuutlikuks.

Kari Käsperi eriarvamus viimase lause osas, kus on kirjas, et “Oluline on aidata organisatsioonidel muutuda rahaliselt iseseisvalt jätkusuutlikuks.”:

„Ma ei ole selle punktiga nõus, see soov pole ei realistlik ega mõistlik, sest lähtub ideoloogiast, mille järgi ideaalis riik ei peaks üldse raha panustama, st et kõik vabaihendused peaks olema surutud mudelisse, mis võimaldaks toimida riigi rahalise toeta. Paljude jaoks oleks see mõttekas (nt sõltumatute valvekoerte jaoks), aga kindlasti mitte kõigi. Lisaks on see sisuliselt vastuolus sama punkti esimeses mummus toodud mõttega, et vabaihendused peaksid taotlema tegevustoetusi ministriumitelt.“

- Vaja täiendavat arutelu vajadustest ja võimalustest piirata KÜSK sihtgruppi väärtuste alusel (nt katuseraha vastuvõtvad ühendused või sallimatust pooldavad ühendused ei saaks taotleda). KÜSKil võiks olla roll kodanikuühiskonna suunamisel eetilise tegevuse suunas. Praegu teeb KÜSK seda väga pehmete meetoditega, nt loetelu ligipääsetavatest koolituskohtadest, taotlusvooru tingimustega.

Otsustati

1. Laiendada sihtgruppi vähendades seniseid automaatseid piiranguid taotlejatele. Lähtuda põhimõttest, et taotleja ja tema taotletav tegevus toimub piisavalt avalikes huvides. Anda taotluste hindajatele selleks kaalutusõigus.
2. Kaaluda põhikirjamuutuse taotlemist, et võimaldada ka OÜ-na registreeritud, avalikes huvides tegutsevate sotsiaalsete ettevõtete toetamist.
3. Suurendada taotlusvoorude tulemuslikkust lähtudes:
 - 3.1. Suurendada antavate toetuste mahtu ühe taotluse kohta ja anda toetusi pikemaks perioodiks.
 - 3.2. Taotlusvoore disainides pidada silmas hüppeliseks arenguks valmis organisatsioone. Taotlejad peavad selgelt kirjeldama saavutatava mõju ehk milles toetuse kasutamise tulemusel arengu hüppeline kasv väljendub.

Kari Käsperi eriarvamus: KÜSKi roll ei ole olla mõjufond, see roll võiks jääda erarahastajatele. Avaliku rahaga peaks KÜSK tagama stabiilsuse paljudele, juba käimasolevatele mõjusatele tegevustele.
 - 3.3. Kaaluda ajalist piirangut arenguhüppe taotlusvoorust toetust saanud ühingu õigusele järgmise taotluse esitamiseks.
 - 3.4. Taotlusvoorudes taotluste hindamisel mitte erista kohalikke/regionaalseid ja üleriigilisi organisatsioone.
4. Järgnevalt tõsiselt kaaluda juba mõjusatele, ent arengus stabiilsetele organisatsioonidele vajalike KÜSKi toetustegevuste disainimist, nt finantsinstrumentidena, kus mingi osa toetustest võiks olla

tagasimakstav: hooajalise likviidsusprobleemi toetus, riigihankes või projektide taotlemist ja/või osalemist soodustavad ja leevendavad sildfinantseeringud jms.

1.2. Millis(t)e mudeli(te)ga peaks KÜSK oma sihtrühma toetama?

Toimus arutelu ja toodi esile:

- Ilma tegutsemismudelit oluliselt muutmata on KÜSKil võimalus läbi taotlusvoorude tingimuste suunata ühenduste arengut. Peaksime kõik need võimalused üles leidma ja käiku laskma.
- MAK teenuse ostmine tuleneb KODARast ja sellega seotud arutelud tuleks viia uue KODAR-a väljatöötamise kohtumistele. Samas, kuna summa on suur ($\frac{1}{5}$ KÜSK eelarvest), siis peaks KÜSK selle raha võimalikult efektiivse kasutamise eest KODARA protsessi raames seisma.

Otsustati

1. Arendusi ja muudatusi teostada selliselt, et ei suureneks büroo töötajate arv ega tekiks dubleerivaid kompetentse. Pigem osta sisse sealt, kus tugev kompetents on olemas ja/või otsida võimalusi teiste koostööpartneritega koos tegutsedes võimendusefekti saavutamiseks (nt taotlusvoorst toetatud organisatsiooni juht saab koostööpartneri juures läbida arenguprogrammi).
2. Hoida olemasolevat kompetentsi ja jätkata senised tugitegevusi, mis KÜSKil on välja arendatud ja mis on ennast tõestanud (nt juhtide kovisioonid, infopäevad, lõpuseminarid jm).
3. Juhatusel esitada nõukogule 2018 septembris ülevaade MAK MTÜ konsultantidelt ostetava teenuse sisu ja mõju kohta.

2. KÜSKi ja KÜSKi strateegia uuendamise edasine protsess

Otsustati

1. Tehtud otsuste pinnalt valmistab büroo augusti seminariks ette järgmised materjalid:
 - 1.1. Arenguhüppe taotlusvooru uuenduste alternatiivid, mis lähtuvad antud protokollis otsustatust.
 - 1.2. KÜSKi oma tugitegevuste, sisseostetavate teenuste ja otsese rahalise toetuse vahekorrad.
 - 1.3. Detailsemad ühingute arengu toetamise mudelid ja maailmas sarnaste mudelite mõjususe kohta tehtud uuringute andmed.

3. Järgmise koosoleku aja otsustamine

Otsustati: Järgmine KÜSKi nõukogu koosolek toimub 15. augustil 2018 kell 10.00 KÜSKi suveseminari ajal Maria Talus.

Lisa: KÜSK nõukogu koosoleku kokkuvõte (ei avalikustata).

Juhatas:

Maiu Lauring

Protokollis:

Agu Laius

Nõukogu liikmed:

Alari Rammo
Demis Voss
Helina Loor
Kari Käsper
Raido Roop
Raivo Küüt